

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

33. Matrona per Daem. ad fidem conuertitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

multis pares ut vel uno in puero patuit Augustino qui Patrum obsequio se ultro mancipans primus fuit inter Cocincinenses, & Tunchinenses Catechistas quorum virtus magnanima carcere, tormentis, & mortibus Ecclesiam illam magnifice illustravit. Tunc primis adhuc hærentem radicibus non dubitavit Bonzomius succutiendam à Dæmone, ut prius quam coaluisset eam à Christo reuelleret, quare illos præuertens imperus, Sinoam se contulit aulam tunc regiam Tunchino confinem & Regi conspectu, modestia, & sapientia tantoperè placuit ut eius omnibus postulatis prolixè annueret. Postulauit autem fieri sibi potestatem in eius regno commorandi, veri Dei legem in eo promulgandi, & constituendi sacras ædes, in quas conuenirent Christiani, quibus ab Rege solenni diplomate, liberalissimè concessis solumque insuper ad templi fabricam in ripa fluminis Turonem spectante Cechianum transiit Prouinciæ illius primariam, ubi hospitem nactus est nobilem ethnicum, Christianæ matronæ Franciscæ nomine germanum sed more patrio Ioannam matrem ex filia dictam eiusdem appellationis. Illi ante annos triginta baptismum contulerat Franciscanus, hinc eremita S. Augustini. Ea in vrbe Bonzomius ad populum dicens de cruciatibus sempiternis in quos veri Dei ignoratione ab iis raptabantur quos veri Dei adorabant loco, alij quidem caelum, nonnulli veterem eius dominum regni; idola reliqui dæmones & idola; qua oratione vrbe commouit, ut in ea trecentos exiguo tempore haberet discipulos quos aquis piacularibus renatos, elegit Christus in fundamenta eius Ecclesiæ anno seculi huius quinto, & decimo, Cocincinensis missionis primo, quorum faustis aut secus narrandis successibus annorum sequemur ordinem; nunc stationum Sinensium Christianos progressus nunquam ante tam faustos reuisamus, infaustissimo omnium & immemissimo turbine in ruinam actos nisi nos præpotens Dei manus in Sina reuocasset unde nos impotens Mandarini furor exilio irrevocabili exterminauerat res est relatu paulò prolixior, quia variis casibus inter puncta, sed tristis ubique, & lamentabilis. Accessiones ethnicorum ad Christi Ecclesiam copiosa in Prouincia Cechiana, eiusque Metropoli Hanceo ortus habuere tam diuersos, & inter se pugnantes, ut eorum admirabilitas numerum superet, & gratum fuerit opinor harum vnam aut alteram legere. Erat Hancei Doctor Michaël (eximius ille propagator fidei, & defensor) sed in conuersione aliorum felix, infelicitè laborabat in expugnanda pertinacia idololatæ vxoris, ceterum femina virilis iudicij, sed quæ idolis & Bonziis ad amentiam adducta, nullis rationibus mariti persuadebatur melius sapere, exhauriebat sese in Bonziis per nuncios, & largam stipem frequentandis, quorum flagitia vitæ asperitas dissimulabat fuce sanctiori, & quod erat in ea obstinatione præcipuè dolendum, filios quatuor totumque suum gynecæum in eodem secum errore obfirmabat: at hoc demùm anno Deus illam cum suis quos secum perdebat mariti precibus donauit. Hanc enim

33.
Matrona per
Dæm. ad fi-
dem conuer-
titur.

enim feminæ iniecit dubitationem æquè pronum esse suos Bonzios secum falli, vt cum suo coniuge Doctores magni Occidentis: esto, illi numero vincerent, sed isti doctrina, & sapientia, dùmque ista inuicem committens, & secum litigans extricare se tam graui ex dubio non valet, modum eius soluendi quod pessimum potuit pro optimo legit; idola conuulsi ac ne Dij quorum agebatur causa, sibi mendacio cauerent, sic ab iis quaesuit explicandæ viam dubitationis, vt nescirent responsum qua de re eederent. Vtitatum est Sinis oracula dæmonum scitari, & reddi vt cuius libuerit voce quidem aut nullo apparente formata in aëre; aut in ore arreptitij consulentis; scripto autem, suspensio penicillo quem prius tinxerint, & subiecta charta cui dæmon penicillum ducens responsum inseribit postquam veneficus incantamenti artifex, verba solennia præfatus fuerit. Et narrabat Doctor Michaël mirum visu, sæpè inter amicos versatum dùm alius alia penicillo pendente quaeritaret & acciperet responsa; accedente se propiùs, penicillum stetit immobile, nec vlla venefici cantione ad perficiendum responsum cogi dæmonem potuisse, iussum autem à se in cæpto pergere illudque absoluere, obtemperasse illic & penicillum mouisse. Semel quoque ab se diuino compulsus imperio dicere, cur præsentem se siteret muta manu, & callus viribus? aliàs de secta idolorum quid esset sentiendum, ad primum scripto respondisse coacti silentij hanc esse causam quod quòd esset Christianus, ad secundum idololatriam præter mendacium nihil esse. Ergo prudens mulier certum sibi volens oraculum in quo deinceps conquiesceret animus, desineretque in perpetuum v. cillare chartam inseribit syllabis duabus Ciu, & Tæ. Illa Dominum (cæli nempe) qua Sinæ Christianorum Deum, ista qua significant idola; mandat seruo fideli clam pergat ad famosissimum illic mantem, spiritum idoli nominatissimi per eum interroget, singulare ad singulas syllabas & distinctum oraculum exprimat, sintque responsa etiammodi vt iunctis sententiis omni se in posterum quo iactabatur angore liberent: scierit, necnè Dæmon quæ res ageretur, Deo certè per suum angelum cogente, voci, Deorum signanti, responsum subiecit in hæc verba [quando animo discruciabatur & perplexam mentem sedare non poterat; pœniteret illam peccati sui, & illud doleret; dñertum iniret ab ea quam tenuerat antea viuendi normam, magnam sibi exinde polliceretur charitatem; voci alteri verum significanti Deum hoc oraculo satisfecit, irent inquit, vxor & maritus ambo eadem via, futurum vt inde magna potirentur charitate, & multis simul cum ea bonis] hoc ad se mulier oraculo duplici, tam aptè ad votum mentemque allato cohortuit, tanquam vocem audiret cælo missam, & religionis quam professus fuerat maritus iam secuta, suscipiendo illius pignus egregium ad Deum præmittit, quicquid penes se Deorum habebat, eueritum, confractum, proculcatum in cloacam proiecit, dignam diuinitate illa sedem. Exin cum filiis quatuor, & familia vniuersa,

34.
Timet Dæ-
mon Christ.